

Vergide Gündem

Tax Agenda

Eylül / September 2019

Zamanaşımına tabi kâr payı kimin?

Abdulkadir Kahraman

İşsizlik ödeneğinden yararlanma şartları

M. Fatih Köprü

English translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Alumni Söyleşileri "Berrin Avcılar"

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Dünyadan Vergi Haberleri

Elif Karaca

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Ücret bordrosu kalemlerinin yansıtılmasında KDV uygulaması

2308 sayılı “Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon Tahvilât ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikali Hakkında Kanun” uyarınca Hazineye aktarılan kâr payları için Anayasa Mahkemesi 10/04/2019 tarih ve E. 2018/136, K. 2019/21 Nolu Kararı ile “şirketin ortaklarına ödenmesine karar verilen ancak ödeme işlemi yapılmayan kâr paylarının hazineye aktarılmasına ilişkin itirazın Anayasa’ya aykırılığına karar vererek, 12.06.1933 tarih ve 2308 sayılı Kanun’un 1, 2, 3 ve 4. maddelerini” iptal etti ve Karar 20.06.2019 tarihli Resmî Gazetede yayımlandı.

Karar öncesinde, zamanaşımına uğrayan kâr payları 2308 sayılı Kanunla Hazineye aktarılmaktaydı. AYM, bu uygulamaya dur dedi. Sermaye piyasaları ve şirket özkaynakları açısından önemli bu kararın gerekçelerini ve vergilemesini inceleyelim.

Kâr isteme hakkı düşer mi?

Şirketler genelde kâr amacı için kurulurlar. Kâr payı hakkı, ortakların paylarına bağlı şirketteki temel haklarından biridir. Türk Ticaret Kanunu’nda açıkça düzenlenmiştir. Halka açık şirketler için Sermaye Piyasası Kanunu’nda ek düzenlemeler yapılmıştır. Hem TTK hem de SPK düzenlemelerinde “kâr payı” hakkının kullanılmasında 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun (TBK) 146. ve 147. Maddeleri düzenlemeleri ile AYM Kararının yayımına kadar 2308 sayılı Kanun’un 1. maddesi uyarınca 5 yıllık “hak düşürücü zamanaşımı süresi” esastır.

Ancak AYM, 2308 sayılı Kanun uygulamasına dur dedi. Neden?

AYM’nin iptal gerekçeleri

AYM iptal gerekçelerini şu şekilde açıklıyor:

- ▶ Anayasa güvencesindeki mülkiyet hakkının; ekonomik değer ifade eden ve değeri parayla ölçülebilen tüm mal varlıklarını kapsadığı; kişiye başkasının hakkına zarar vermemek ve kanunların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla kişiye, sahibi olduğu malı dilediği gibi kullanma, getirilerinden yararlanma ve tasarruf etme imkânı veren bir hak olduğu, sahibine tanıdığı hakların kullanımının kısıtlanmasının bu hakka müdahale olduğu,
- ▶ Sermaye şirketlerine ait hisse/pay senetlerinin ve tahvillerinin zamanaşımına uğrayan faiz, kâr ve ikramiye gibi menfaatlerinin “5 yılda”, pay senetleri ve tahvillerinden bedele inkılap etmiş olanlarının zamanaşımına uğrayan bedellerinin “10 yılda” Hazineye aktarımının “mülkiyet hakkına müdahale olduğu”,
- ▶ “Hak düşürücü zamanaşımının” mülkiyet hakkı bakımından değişiklik yaratmayacağı ve zamanaşımı ile alacak haklarının “eksik borca” dönüştüğü; borçlunun borcu öderse ifanın geçerli bir ifa olduğu, fakat borçlunun borcu ifa etmeyebileceği,
- ▶ Zamanaşımı ile borç karşılığı olarak şirkette bulunan değerlerin, zamanaşımı sonrasında şirketin serbestçe tasarruf edebileceği öz varlığa dönüştüğü,

- Bu halin zamanaşımına uğrayan borç üzerindeki mülkiyet hakkının sınırsız ve süresiz olarak ortadan kaldırılmasının ve borcun ödenmesinin de önüne geçtiği, söz konusu bedellerin hazineye aktarımının, şirketin malvarlığını doğrudan azaltması yanında dolaylı olarak da şirket ortaklarının paylarının değerini düşürmesi sebebiyle "ortakların mülkiyet hakkına dolaylı bir etki gösterdiği",
- Anayasa'nın 35. maddesindeki kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabilen mülkiyet hakkına ilişkin hükmün Anayasa'ya uygunluğu tartışılabilir; kamu yararı amacı taşıması ve ölçülülük kriterini yerine getirmesi gerektiği, hükmün ölçülülüğü değerlendirilmesinde "elverişlilik, gereklilik ve orantılılık" ilkelerinin dikkate alınması gerektiği,
- Zamanaşımına uğramış borçlarının karşılığını oluşturan mal varlığı üzerinde şirketlerin de mülkiyet hakkına bağlı serbestçe tasarruf hakkı sahip olması nedeniyle Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen hükmün şirkete aşırı bir külfet yüklediği,
- Günümüz koşullarında devletin gelir sağlamak için vergi ve benzeri başka araçlara başvurabilmesi mümkün iken 1933 yılında ihdas edilen Kanun ile kâr payı hakkı veren senetler ve tahvillerin zamanaşımına uğrayan faiz ve kâr paylarının hazineye aktarılmasının "ölçülü bir müdahale" olmayacağından;

Şirketlerin zamanaşımına uğramış borçları niteliğinde olan kâr paylarının Hazineye aktarımını öngören kuralın şirketlerin mülkiyet hakkını ölçüsüz bir biçimde sınırladığı için iptal edilmiştir.

Borçlar Kanunu'nda hak düşürücü süre

AYM kararı sonrasında TBK'daki zamanaşımı sürelerine göre işlem tesis etmek gerekiyor. TBK'nun 146. ve 147. Maddeleri incelendiğinde, "kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, her alacağın on yıllık zamanaşımına tabi olduğu; kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler için ise bu sürenin 5 yıllık zamanaşımına tabi olduğu" görülmektedir.

Hisse senetlerine kâr payı ödenmesi

TTK, "hisse senetleri" ve "intifa senetleri" ile ilgili hükümler içermekte ve gerek hisse senetleri gerekse intifa senetleri, şirkete sermaye koyan ortaklara veya kurucu ortaklara verilen senetler olup, senet sahiplerine kâr payı ödemesi yapılabilmektedir. Dolayısıyla, "hak düşürücü zamanaşımı" söz konusu olmadığında şirket söz konusu sahiplerine kâr payı ödemesini yapmakla yükümlüdür. Ancak AYM Kararındaki gibi, zamanaşımı sonrasında hak sahiplerine ödenecek kâr payının eksik borç halini almasından dolayı, borcun karşılığını oluşturan değerler şirketin serbestçe tasarruf edebileceği öz varlığa dönüşmektedir.

Diğer bir deyişle, bu kâr paylarının karşılığını oluşturan değerler üzerinde ortaklığın serbestçe tasarruf etme hakkı vardır. Ancak bu değerlerin serbest tasarrufu ile ilgili "ana sözleşmede" bir hüküm olup olmadığı, bir hüküm olmaması halinde şirketin genel kurulunda durum değerlendirildikten sonra alınacak karar doğrultusunda "serbest tasarruf etme/etmeme yönünde işlem yapılması" daha doğru olacaktır.

Serbestçe tasarrufta vergi

Şirketin zamanaşımına tabi kâr payını "serbestçe tasarrufu" halinde bu değerler, "Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikali veraset ve intikal vergisine tabi" olacaktır. Çünkü şirket herhangi bir bedel ödemediği bir değeri mal varlığına katmıştır.

Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'na göre tüzel kişiler diğer bir deyişle "şirketler" de mükelleftir. Aynı Kanunda "mal" tanımı, "mülkiyete konu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mal varlığına girebilen sair bütün hakları ve alacakları" kapsar. Diğer taraftan, "ivazsız intikal" tanımına "hibe yolu veya herhangi bir tarzda olan ivazsız edinimleri" dahildir.

Dolayısıyla, şirketin zamanaşımı süresi geçmiş olan "hisse senetlerine" ödenecek kâr paylarını serbestçe tasarrufunda şirketin bu değerleri bir bedel veya borç yüküne girmeden karşılıksız elde ettiğinden, şirket VVK'nın 16. maddesine göre hesaplanan vergiyi beyan edip ödemesi gerektiği kanaatindeyiz. Söz konusu işlem nitelik itibarı ile bir kazanç değil, ivazsız edinilen bir değerdir.

Diğer taraftan, intikal vergisi ödenen değerler "ortaklara borçlardan" çıkarılarak geçmiş yıl karları hesabında veya özkaynaklar altında uygun bir hesapta izlenebilir. Özkaynaklar altında izlenen bu tutarların Gelir Vergisi Kanunu 38. Maddesine göre "ticari kazanç tespitinde teşebbüs öz sermayesinin hesap dönemi sonu ve başındaki değerleri arasındaki olumlu farka göre hesaplanması sırasında işletmeye ilave olunan değer olarak tespit edilen tutardan indirilmesi" gerektiği kanaatindeyiz.

Geçmiş dönemlerde Hazineye aktarılan kâr payları için yapılan stopaj ödemelerinin iadesi ayrıca değerlendirilmelidir.

Diğer taraftan AYM kararı sonrasında bu tutarları "serbestçe tasarruf etmeye" karar veren şirketlerin özkaynaklarının güçlenmesine olumlu etkisi olacaktır.

"Alacağından habersiz olan, kaybindan bihaberdir".

Bu yazı Ekonomist dergisinin 11 Ağustos 2019 tarihli 2019/33. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

İşsizlik ödeneğinden yararlanma şartları

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) her ay; işgücü, istihdam ve işsizlik gibi verileri açıklıyor. İşsizlerin bir kısmı geçici bir süreyle de olsa işsizlik ödeneği alabiliyor, çoğunluğu ise bu imkandan yararlanamıyor.

Peki, bu kadar işsiz varken işsizlik sigortasının durumu ne? Kaç kişi işsizlik sigortasından yararlanabiliyor? İşsizlik fonu ne durumda? Bu ve bunun gibi sorulara ilişkin istatistiki bilgiler ise İŞKUR'un aylık olarak yayınladığı bültenlerde yer alıyor.

Biz de bu hafta, İŞKUR verileriyle beraber, işsizlik ödeneği alabilmenin şartları, ödeneğin tutarı ve süresi gibi konuları değerlendirdik.

Fon varlığı 130 milyar

Nisan 2019 bülteninde, işsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı Mart 2002'den Nisan 2019 sonuna kadar yaklaşık 11 milyon 552 bin kişinin başvuruda bulunduğu, 7 milyon 54 bin kişinin işsizlik ödeneği almaya hak kazandığı belirtiliyor. Yaklaşık 17,5 yıllık bu sürede ödeme yapılan toplam tutar ise sadece 25 milyar 951 milyon lira seviyesinde.

2019 Nisan ayına baktığımızda ise önceki dönemlerden ödemesi devam edenlerle birlikte 657 bin 387 kişi için 654 milyon 531 bin lira ödeme yapıldığı görülüyor.

Bültende işsizlik sigortası fon durumuna ilişkin istatistikler de paylaşılıyor. Buna göre 2019 yılı Ocak-Nisan döneminde; fonun gelirleri 11,9 milyar lirayken, giderleri ise 9,4 milyar lira olarak gerçekleşmiş durumda. Fonun gelirlerinin büyük kısmı işsizlik sigortası prim kesintilerinden oluşuyor. Giderlerin arasında ise işsizlik ödeneği 3,2 milyar lira, teşvik ve destekler için yapılan ödemeler 2,6 milyar lira olarak yer alıyor. Son olarak bültende, 2019/Ocak-Nisan gelir gider farkı da dahil olmak üzere Nisan sonu itibarıyla fon varlığının 130,2 milyar liraya ulaştığı belirtiliyor.

Prim kesintileri

Fonun gelirlerinin büyük kısmının işsizlik sigortası primlerinden oluştuğunu söylemiştik. Bu primler sigortalının prime esas aylık brüt kazancı üzerinden hesaplanıyor. Söz konusu kazancın yüzde 1'i işçinin ücretinden kesiliyor, yüzde 2'si kadar bir tutar ise işveren tarafından hesaplanıp sigorta primleri ile birlikte aylık olarak SGK'ya yatırılıyor. Bu tutara Devlet de bir katkı sağlıyor. Onun katkı oranı da yüzde 1 olarak belirlenmiş durumda.

Prime esas kazanç asgari ücretten (2.558,40 lira) az olamıyor. Bir de tavan uygulaması var. Yani alınan brüt ücret 19 bin 188 liradan fazla olsa bile hem SGK primleri hem de işsizlik sigorta primleri bu tutar üzerinden hesaplanıyor.

Buna göre her bir çalışan adına aylık olarak ödenen işsizlik sigortası primi (işçi, işveren ve devlet katkısı dahil) 102 lira ile 768 lira arasında oluyor. Bu primler SGK'ya ödenmekle birlikte, daha sonra kurum tarafından aylık olarak işsizlik fonuna aktarılıyor.

İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primi ödeyenler için devlet katkısı yapıyor, bunlardan yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren payı alınıyor.

İşsizlik sigortasının kapsamı

Temel olarak, Sosyal Güvenlik Kanunu'nun 4/a maddesi kapsamında olanlardan bir hizmet akdine dayalı olarak bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar yani özel sektör çalışanları işsizlik sigortası kapsamına giriyor.

Bunların yanında yasanın 4. maddesinin ikinci fıkrasında sayılan kişilerden bir hizmet akdine dayalı olarak çalışanlar da işsizlik sigortası kapsamında bulunuyorlar. Bir de eski sosyal sigorta yasasının geçici 20. maddesi kapsamında özel emekli sandıklarına tabi olanların da işsizlik sigortası kapsamına girdiği unutulmamalı.

Ayrıca istekleri halinde; İş Kanunu'na göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalılar, ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişiler de işsizlik sigortası primi ödeyip işsizlik sigortasından yararlanabiliyorlar.

Ancak devlet memurları ile eski Bağ-Kur'lulara işsizlik sigortası düzenlemeleri uygulanmıyor.

Yararlanabilme şartları

Çalışanın, işsiz kaldığında işsizlik sigortasından yararlanabilmesi için;

- ▶ Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalmış olması,
- ▶ Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması,
- ▶ Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödenmiş olması,
- ▶ Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine şahsen ya da www.iskur.gov.tr adresinden elektronik ortamda başvurmuş olması,

gerekiyor. Mücbir sebep dışında bu süre içerisinde başvurulmaması halinde, başvuruda gecikilen süre toplam hak sahipliği süresinden düşülüyor.

Sunulan hizmetler

Yukarıdaki şartlar dahilinde işsiz kalan kişiye işsizlik ödeneği ödeniyor. Ama İŞKUR tarafından bu kişilere sunulan hizmetler sadece bununla sınırlı değil. İşsizlik ödeneği alan kişilere ayrıca;

- ▶ Genel sağlık sigortası primleri ödenmesi,
- ▶ Yeni bir iş bulma,
- ▶ Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi verilmesi,

hizmetleri de sağlanıyor.

İşsizlik maaşının süresi

İşsizlik ödeneğinin süresi hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde sigortalı olarak çalışılan ve işsizlik sigorta primi ödenen gün sayısına göre değişiyor. Buna göre;

- ▶ 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,
- ▶ 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,
- ▶ 1.080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,

süre ile işsizlik ödeneği ödeniyor.

Maaş ne kadar?

İşsizlik ödeneği, günlük ortalama brüt ücretin yüzde 40'ı olarak hesaplanıyor. Ortalama ücret ise sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak belirleniyor. Ancak işsizlik ödeneğinin bir de üst sınırı olduğu unutulmamalı. Aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde 80'ini geçemiyor.

Asgari ücret ve daha yüksek birkaç ücret için ödenecek işsizlik ödeneği tutarları aşağıdaki tabloda yer alıyor:

Aylık Brüt Ücret TL	Brüt Ücretin % 40'ı (1) TL	Asgari Ücretin % 80'i (2) TL	Damga Vergisi TL	Ödenecek İşsizlik Ödeneği TL
2.558,40 (Asgari Ücret)	1.023,36	2.046,72	7,77 (1 * % 0,759)	1.015,59
3.500	1.400	2.046,72	10,63 (1 * % 0,759)	1.389,37
5.116,80	2.046,72	2.046,72	15,53 (1 veya 2 * % 0,759)	2.031,19
10.000	4.000	2.046,72	15,53 (2 * % 0,759)	2.031,19

Kesinti sadece damga vergisi

Tablodan da görüleceği üzere, 2019'da geçerli olan asgari ücrete göre işsizlik ödeneği aylık en az bin 15 lira ve en fazla da 2 bin 31 lira oluyor. Hak kazanan kişiye ödeme yapılırken gelir vergisi ya da SGK primi gibi kesintiler yapılmıyor. Sadece damga vergisi kesildikten sonra kalan tutar hak sahibine ödeniyor.

Hangi hallerde kesiliyor?

İşsizlik ödeneği almakta iken; İŞKUR tarafından teklif edilen bir işi (mesleklerine uygun ve son çalıştıkları işin ücret ve çalışma koşullarına yakın ve ikamet edilen yerin belediye mücavir alanı sınırları içinde) haklı bir nedene dayanmaksızın reddedenler ile kurumdan işsizlik ödeneği aldığı dönemde kayıt dışı olarak çalıştığı tespit edilenlerin işsizlik ödenekleri tekrar başlatılmamak üzere kesiliyor.

İşsizlik ödeneği aldığı süre içinde emekli aylığı almaya başlayanların ödenekleri ise emekli aylığı almaya başladığı tarih itibarıyla kesiliyor. Bunun dışında İŞKUR tarafından önerilen mesleki eğitimleri reddeden veya devam etmeyen ve Kurum tarafından yapılan çağrılar zamanında cevaplamayan, istenilen bilgi ve belgeleri zamanında vermeyenlerin işsizlik ödenekleri de kesiliyor. Ancak bu hallerin sona ermesi durumunda, ödemelere yeniden başlanıyor.

Maaş süresi ve tutarı artmalı...

İşsizlik fonunda biriken para ile bugüne kadar işsizlik maaşından yararlanan kişi sayısı ve yapılan ödeme tutarı düşünüldüğünde, işsizlik sigortasından yararlanmanın şartlarının kolaylaştırılması, maaş alma sürelerinin uzatılması ve isteği dışında işsiz kalan bu kişilerin en azından belli bir süre eski standartlarına yakın bir yaşam sürmelerini sağlayacak miktarda maaş bağlanması için yasal değişikliklerin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 25 Ağustos 2019 tarihli 2019/34. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Who is eligible for the lapsed dividend?

The Constitutional Court (AYM) through its decision dated 10/04/2019 and no.2018/136, K. 2019/21, annulled articles 1, 2, 3 and 4 of the Law no. 2308 finding the objection to the transfer of dividends that are decided to be paid to the shareholders of the company but not paid as unconstitutional.

Revocation of the Constitutional Court has been grounded on excessive limitation of the ownership rights of companies by the principle of the transfer of dividends in nature of lapsed corporate debt to the Treasury.

Following the Constitutional Court decision, the partnership has the right to freely save on the values that are standing for the provision of lapsed dividends. These values on which the companies may freely act will be subject to transfer tax.

This is the summary of the article published in the Economist magazine's issue 2019/33, dated 11.08.2019.

Conditions for receiving unemployment benefit

Scope of the unemployment insurance

Basically, those within the scope of Article 4 / a of the Social Security Law, recruited by one or more employers based on a service contract, ie private sector employees are covered by unemployment insurance. It should also be noted that those who are subject to private pension funds under the temporary article 20 of the previous social security law are also covered by unemployment insurance. However, unemployment insurance regulations are not applied to civil servants and former Bağ-Kur (social security organization for artisans and the self-employed) members.

Conditions to benefit

In order for the employee to benefit from unemployment insurance when he becomes unemployed, the required conditions are indicated below;

- ▶ unemployed except for his/her own will and fault,
- ▶ to be subject to the service contract for the last 120 days before the end of the service contract,
- ▶ unemployment insurance premium should be paid for at least 600 days in the last three years prior to termination of the service contract,
- ▶ applying to the nearest İŞKUR office personally or electronically at www.iskur.gov.tr within 30 days after termination of the service contract,

In case of failure to apply within this period except for force majeure, the delayed time in the application is deducted from the total entitlement period.

Services provided

Under the above conditions, the unemployment benefit is paid to the unemployed person. But the services provided by İSKUR are not limited to those. In addition to the unemployment benefit; the services indicated below are provided to them as well:

- ▶ payment of general health insurance premiums,
- ▶ finding a new job,
- ▶ providing professional development, training and education services.

Duration of unemployment benefit

The duration of the unemployment benefit varies according to the number of days in which the unemployment insurance premium was paid and number of insured days within the last three years prior to the termination of the service contract. Accordingly; unemployment benefit is paid as per the periods provided below:

- ▶ 180 days for insured unemployed persons who have worked as insured for 600 days and paid unemployment insurance premiums,
- ▶ 240 days for the insured unemployed who have worked 900 days as insured and paid unemployment insurance premium,
- ▶ 300 days for insured unemployed people who have been insured and paid unemployment insurance premiums for 1,080 days.

Amount of the benefit

Unemployment benefit is calculated as 40 percent of the average daily gross wage. The average wage is determined by taking the insured's earnings basis to premium for the last four months into consideration. However, it should be noted that unemployment benefit also has an upper limit. It cannot exceed 80 % of the monthly minimum wage gross amount.

The unemployment benefits payable for the minimum wage and several higher wages are listed in the table below:

Monthly gross wage TL	40% of gross wage (1) TL	80% of minimum wage (2) TL	Stamp tax TL	Payable amount TL
2,558.40 (min wage)	1,023.36	2,046.72	7.77 (1 * % 0,759)	1,015.59
3,500	1,400	2,046.72	10.63 (1 * % 0,759)	1,389.37
5,116.80	2,046.72	2,046.72	15.53 (1 veya 2 * %0,759)	2,031.19
10,000	4,000	2,046.72	15.53 (2 * % 0,759)	2,031.19

Only stamp tax deducted

As it can be seen on the table as well, pertaining to the minimum wage for 2019, unemployment benefit is at least TL 1015 monthly and TL 2031 maximum. While paying the eligible person, no deductions such as income tax or SSI premium are made. Only the stamp tax is deducted and the remaining amount is paid to the unemployed.

Termination of the payment

While receiving unemployment benefit; unemployment benefits of those rejecting a job proposed by İŞKUR (in accordance with their profession and close to the wages and working conditions of their last job and within the boundaries of the municipal contiguous area of the place of residence) without any cogent grounds and those who are detected to be working informally during the period in which they receive the benefit are cut not to restart.

Unemployment benefits of those beginning to receive pension payments during that period are cut as of the date that their pensions start. In addition, the unemployment benefits of those who refuse or do not continue the trainings offered by İŞKUR and do not reply to the calls made by the Institution on time, the ones that do not provide the required information and documents timely are also cut off. However, in the circumstance that these situations end, payments are resumed.

This is the summary of the article published in the Ekonomist magazine's issue 2019/34. dated 25.08.2019.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Ağustos ayının "Gümrükte Gündem"ini belirleyen önemli konulardan birinin, yayımlanan 5 seri no.lu Gümrük Genel Tebliği ile Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Karar kapsamında Kayıtlı İhracatçı (REX) Sisteminin uygulanma esaslarının belirlenmesi olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Ayrıca İthalat Rejim Kararına Ek Kararlar yayımlanarak kimi değişiklikler yapılmıştır. Bahsi geçen konular ve Ağustos ayında öne çıkan diğer konulara aşağıda yer verilmiştir:

1. Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No: 5) yayımlanmıştır.

2 Ağustos tarihinde 5 seri No.lu Gümrük Genel Tebliği yayımlanarak; Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşya İçin Menşe Beyanı Uygulamasına İlişkin Karar kapsamında Kayıtlı İhracatçı (REX) Sisteminin uygulanma esasları ve tarihi belirlenmiştir.

Buna göre;

- ▶ Kayıtlı İhracatçı Sistemine başvuru için, Karar ekindeki Ek-3 başvuru formunun eksiksiz doldurulacağı, iki nüsha çıktısı alınarak ıslak imzalı şekilde 10 gün içinde firmanın bağlı olduğu veya ihracatın gerçekleşeceği Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne Ticaret Sicili Gazetesine kayıt örneği ve imza sirküleri ile birlikte teslim edeceği,
- ▶ Uygulamaya ilişkin işlemlerin görev ve sorumlulukları Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından veya bağlı Gümrük İdarelerince yapılacağı,
- ▶ Tercihli rejimden faydalanmak isteyen ithalatçının, Kayıtlı İhracatçı Sisteminden ihracatçıyı kontrol edebileceği,
- ▶ Kayıtlı İhracatçı Sistemine ilişkin şartları karşılayan ülkelerdeki kayıtlı ihracatçılar tarafından Form A Menşe Belgesi ibrazı yerine, menşe beyanında bulunulabileceği; ancak Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık süre boyunca, Form A Menşe Belgeleri de sunulabileceği,
- ▶ Geçiş sürecindeki ülkelerde yer alan ihracatçılar tarafından her iki menşe belgesinin de kullanılabilmesi,
- ▶ Sisteme henüz dahil olmayan ülkeler için ise yalnızca Form A Menşe Belgesinin kabul edilmeye devam edileceği belirtilmiştir.

2. Türkiye ile Sırbistan arasındaki STA'ya ilişkin ek belgelerin ait olduğu yönetmeliklerde değişiklik yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti arasındaki STA'nın ekinde yer alan "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II, "Pan Avrupa Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik" kapsamına alınmış olup 01.06.2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 02.08.2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylelikle ilgili Protokol, Batı Balkan Menşe Kümülyasyon Sistemi Kapsamı Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelik kapsamından çıkarılmıştır.

3. Antrepolarda Akaryakıt Karıştırma İşlemlerine İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Seri No:1) yayımlanmıştır.

Deniz yoluyla gelen, serbest dolaşımda olmayan farklı GTİP ve vergi oranına tabi akaryakıt ürünlerinin transit akaryakıtların depolandığı antrepolarda birbirleriyle karıştırılarak yurt dışına transit edilmesinde uygulanacak usul ve esasları belirleyen Antrepolarda Akaryakıt Karıştırma İşlemlerine İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Seri No:1) yayımlandı.

İlgili Tebliğ kapsamında; karıştırma işlemlerine ilişkin izinlere, işlemlerin yapılacağı antrepolarda ve işleticilerde aranacak niteliklere, işlemlere ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir.

4. İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2019/3 sayılı Tebliğ yayımlanmıştır.

9 Ağustos 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan ve bu tarihi takip eden 45. gün yürürlüğe girecek olan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2019/3) yayımlandı.

Buna göre;

- ▶ 0602 ve 0603 tarife pozisyonunda yer alan ürünleri ithal etmek isteyen ithalatçılar, gerçekleştirecekleri ithalata ilişkin bilgileri ithalattan önce EK II'deki listede gösterilen Kayıt Merkezlerine kaydettirirler. Kayda alınacak ürünlerin serbest dolaşıma girişinde gümrük beyannamelerinin tescilinde menşe ayrımı yapılmaksızın, Kayıt Belgesi veya elektronik ortamdaki kaydı ithalatçı tarafından ilgili gümrük idaresine sunulur.
- ▶ Bir gümrük beyannamesi kapsamında, brüt 5 kg veya daha az miktarda ithal edilecek ise kayda alma uygulamasına tabi değildir.
- ▶ Kayıt Belgesi taleplerine ilişkin başvuruların değerlendirmeye alınabilmesi için EK III'te yer alan Kayıt Belgesi Başvuru Formu doldurularak ve bu formun ekindeki belgelerle birlikte eksiksiz bir şekilde Kayıt Merkezlerinden birine iletilmesi gerekmektedir.
- ▶ Bir Kayıt Belgesi birden fazla beyanname için kullanılamaz, süresi uzatılamaz ve üçüncü kişilere devredilemez.
- ▶ Kayıt Belgelerinin geçerlilik süresi 45 (kırk beş) gündür.
- ▶ Gümrük beyannamesinin tescili sırasında gümrüklerce tespit ve kabul edilen kıymet veya miktarın, Kayıt Belgesinde kayıtlı kıymeti veya miktarı %5 veya daha az bir oranda aşması ithalatın yapılmasını engellemez.

5. Gümrük vergilerinin eksik ödenmesi sonucu başlatılan soruşturma veya kovuşturmaya konu kara taşıtlarının sahiplerine iadesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Yönetmelik yayımlanmıştır.

9 Ağustos 2019 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmeliğin amacı; 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun geçici 11'inci maddesine istinaden, gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle Kanunun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca başlatılan bir soruşturmaya veya kovuşturmaya konu kara taşıtlarının, sahiplerine iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yönetmelik, gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle Kanunun 3'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca soruşturma veya kovuşturmaya konu müsadere kararı verilmemiş ve henüz tasfiyesi tamamlanmamış olan kara taşıtlarını kapsar.

Buna göre;

- ▶ Kanunun geçici 11'inci maddesinden yararlanmak isteyen kişilerin ekte yer alan Başvuru Formu ile 31.12.2019 tarihi mesai saati bitimine kadar ilgili gümrük idaresine başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Yapılan inceleme sonucu gerekli şartları sağlamadığı anlaşılan başvurular, eksikliklerin 31.12.2019 tarihi mesai saati bitimine kadar tamamlanması halinde, kabul edilir.

- ▶ ÖTV tutarı esas alınarak hesaplanan %25'lik tutar, başvuru sahibine ilgili gümrük idaresince tebliğ edilir. Ödenmesi gereken tutar, başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili gümrük idaresine ödenir.
- ▶ Gümrük idaresine ibraz edilen belgeler çerçevesinde, araç bilgilerinin de yer aldığı ödemeye ilişkin iki nüsha belge, başvuru sahibine verilir.

6. Gümrük Kanunu'na Göre Mülkiyetin Kamuya Geçirilmesi Kararına Konu Kara Taşıtlarının Sahiplerine İadesi Hakkında Yönetmelik yayımlandı.

27.10.1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235'inci maddesine istinaden mevcut bir soruşturma kapsamında bulunan veya el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen ve henüz tasfiyesi tamamlanmamış olan araçlar hakkında Kanunun geçici 10'uncu maddesi çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 9 Ağustos 2019 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik kapsamında:

- ▶ Bir soruşturma kapsamında bulunan veya el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen kara ulaşım araçları ile ilgili olarak Kanunun geçici 10 uncu maddesi hükümlerinden yararlanmak isteyen kişilerin, Ek'te yer alan Başvuru Formu ile 31/12/2019 tarihi mesai saati bitimine kadar mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararını veren gümrük idaresine, soruşturma aşamasındaki araçlar için serbest dolaşıma giriş işlemlerinin tamamlandığı gümrük idaresine başvuruda bulunmaları şarttır. Yapılan inceleme sonucu gerekli şartları sağlamadığı anlaşılan başvurular, eksikliklerin 31/12/2019 tarihine kadar tamamlanması halinde kabul edilir.
- ▶ ÖTV tutarı esas alınarak hesaplanan %25'lik tutar, başvuru sahibine ilgili gümrük idaresince tebliğ edilir. Ödenmesi gereken tutar, başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ilgili gümrük idaresine ödenir.

Bu Yönetmelik, mevcut bir soruşturma kapsamında bulunan veya el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen ve henüz tasfiyesi tamamlanmamış olan kara taşıtlarını kapsar.

7. İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2018/14)'de değişiklik yapılmıştır.

07.07.2018 tarihli mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/14)'in 1'inci maddesinde yer alan tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Bu Tebliğ yayımı tarihini takip eden 30'uncu gün yürürlüğe girer.

GTİP	Eşya adı	CIF Kıymet (\$/Brüt Kg)
8201.50.00.00.11	Bağ ve bahçıvan makasları	20
8203.20.00.00.11	Pensler	20
8203.20.00.00.12	Kerpetenler	20
8203.30.00.00.00	Tenekeci makasları ve benzeri aletler	20
8204.11.00.00.00	Ağzı sabit olanlar	20
8204.12.00.00.00	Ağzı ayarlanabilir olanlar	20
8204.20.00.00.00	Değiştirilebilir sıkıştırma soketleri (saplı olsun olmasın)	10
8205.20.00.00.11	Çekiçler	20
8205.30.00.00.00	Rendeler, keskiler, oluklu keskiler ve ağaç işlemeye mahsus benzeri kesici aletler	20
8205.40.00.00.00	Tornavidalar	20
8205.59.80.00.19	Diğerleri	20
8206.00.00.00.00	82.02 ila 82.05 pozisyonlarındaki aletlerin iki veya daha fazlasından meydana gelen aletler (perakende satış için hazırlanmış takım halinde)	20

8. İthalat Rejimi Kararı Eki I Sayılı Listede değişiklik yapılmıştır.

22 Ağustos 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan İthalat Rejimine Ek Karar (Karar No: 1473) ile İthalat Rejimi Kararı ekli I sayılı listedeki 12'nci fasla ait (8) numaralı dipnotta değişiklik yapılmıştır. Buna göre ilgili dipnot aşağıdaki şekilde değişmiştir:

"Gümrük vergisi 31.01.2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) %27 (Bosna-Hersek için %0; Singapur için 31.12.2019 tarihine kadar %16,8, 01.01.2020 tarihinden 31.01.2020 tarihine kadar ise %13,5) olarak uygulanır."

9. İthalat Rejimi Kararı eki listelerinde yer alan bazı maddelerin Kosova menşeli olanlarında gümrük vergisi, tarım payı ve toplu konut fonu oranlarında değişiklik yapılmıştır.

01.09.2019 tarihinde yürürlüğe girecek olan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar No:1474) ile İthalat Rejimi Kararına ekli I, II, III ve IV sayılı listelerde yer alan bazı maddelerin Kosova menşeli olanlarının ithalatında gümrük vergisi oranı, eğer tabi ise III sayılı listede yer alan tarım payı olarak toplu konut fonu ve IV sayılı listede yer alan toplu konut fonunun sıfır olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Diğer yandan "İthalat Rejim Kararı"na ek kararlar kapsamında ortaya çıkan ilave gümrük vergilerinin Kosova menşeli mallar için tatbik edilemeyeceği belirtilmiştir.

10. İthalat Rejimi Kararı Eki II sayılı liste kapsamı bazı maddelerden İlave Gümrük Vergisi tahsil edilmesine dair Karar yayımlanmıştır.

22 Ağustos 2019 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren "İthalat Rejimine Ek Karar (Karar No: 1475)" ile İthalat Rejimi Kararının eki II sayılı listede yer alan bazı GTIP no.lu ürünlerin ithalatında ilave gümrük vergisi (İGV) alınması kararlaştırılmıştır.

Ekli tabloda yer alan ve A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Avrupa Birliği ve Türk menşeli olmayan eşyadan "Diğer Ülkeler" sütununda belirtilen oran üzerinden İlave Gümrük Vergisi tahsil edilir. Ancak, Türkiye'nin taraf olduğu Serbest Ticaret Anlaşmaları çerçevesinde bir çapraz menşe kümülasyon sistemine dahil ülkeler menşeli eşyadan tercihli menşenin tevsiki halinde İGV alınmaz.

Öte yandan,

- ▶ Ekli tabloda yer alan ürünlerin Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilerek işlem görmüş ürün olarak ihraç edilmesi halinde varsa telafi edici verginin hesaplanmasında,
- ▶ Karar kapsamındaki ürünlerin İthalat Rejimi Kararı eki listelerdeki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılarak gümrük gözetimi altındayken A.TR dolaşım belgesi düzenlenerek AB ülkelerine ihraç edilmesi halinde,
- ▶ Karar kapsamındaki eşyanın aynı zamanda İthalat Rejimi Kararına ekli V sayılı listede yer alması halinde,

bu Karar kapsamındaki İGV uygulanmaz.

Karar kapsamındaki geçici madde 1 ile bu Karar'ın yayımı tarihinden önce Türkiye'ye sevk edilmek üzere bir taşıma belgesi düzenlenerek yüklemesi yapılmış olan eşyanın bu Karar'ın yayımı tarihinden itibaren en geç 45 gün içinde ithalatına ilişkin gümrük beyannamesinin tescilli veya gümrük mevzuatı çerçevesinde özet beyanının verilmesi halinde bu Karar hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

11. İhracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunluluğuna ilişkin süre hakkında düzenleme

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'in 13'üncü maddesindeki "1 yıl" ibaresi "18 ay" olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklikle, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin söz konusu tebliğ hükümlerinin uygulanacağı dönemin süresi uzatılmış olmaktadır.

Alumni Söyleşileri

Kale Kilit Grubu Yönetim Kurulu Üyesi ve İcra Kurulu Başkanı

Berrin Avcılar

“EY’de çalışmamın paha biçilmez katkıları oldu”

Marmara Üniversitesi işletme lisans eğitiminin ardından Boğaziçi Üniversitesi’nde finans yüksek lisansını tamamlayan Berrin Avcılar iş hayatına 1985 yılında Ernst&Young Türkiye - Denetim Bölümü’nde başladı. Kısa bir dönem aynı şirketin New York ofisinde de çalışan Berrin Avcılar, 1995 yılında EY’den ayrılarak yaklaşık 10 yıl Yapı ve Kredi Bankası ve iştiraklerinde CFO'luk, Yapı Kredi Leasing Şirketinde CEO'luk, Banka'nın mali ve mali olmayan pek çok kurumunda yönetim kurulu üyeliği görevlerini üstlendi. Daha sonra Kale Kilit ve Pegasus Hava Yollarında kısa dönemler CFO'luk yapan Avcılar, 2007 yılında ailesiyle beraber New York'a taşındı. Merkezi New York'da olup, 8 ülkede iştirakleri bulunan bir medya şirketinde grup CEO'luğu, Polonya'daki halka açık iki şirketinde yönetim kurulu üyeliği ve başkanlığı yapan Berrin Avcılar 2015 Aralık ayından beri Kale Kilit grubunda yönetim kurulu üyeliği ve icra kurulu başkanlığı görevini sürdürüyor.

Vergide Gündem: Kale Grubu 65. yılını kutladığı 2018’de Türkiye’nin güvenli yaşamak konusunda tutum ve davranışlarını anlamak üzere kapsamlı bir tüketici araştırması yaptırdı. Türkiye’nin

Güvenlik Alışkanlıkları Araştırması, özellikle Türk halkının %49’unun hırsızdan korktuğu ancak geceleri kapıyı kilitlemediğine dair haberlerle hatırladığım kadarıyla medyada da geniş bir şekilde yer almıştı. Kale Kilit klasik sistemlerin, konut ve işyeri güvenliğinin dışında farklı alanlarda da güvenlik uygulamaları sunuyor. Örneğin spor salonlarındaki kabin kilitleri, otel odalarındaki kartlı kilitler ve kasalar gibi. Nedir tam olarak Türk halkının güvenliğe yaklaşımı. Hangi tercihler öne çıkıyor, sektördeki son durumu kısaca değerlendirip gelecek döneme ait hedef ve beklentilerinizden söz edebilir misiniz?

Berrin Avcılar: Güvenlik, gelişmişlik seviyesinden bağımsız, en az beslenme ve eğitim kadar önemli bir konu olmasına rağmen, maalesef çoğumuzun hayatında hak ettiği önceliğe sahip değil. Bu kısmen ekonomik refahla alakalı olsa da daha çok eğitimle ilgili. Eğitim ve farkındalık olmadığı zaman, önleyici tedbirler almakta gecikiyoruz. Güvenliğin önemini

çoğunlukla kötü bir deneyim yaşadıkten sonra öğreniyoruz. Farkındalığı artırmak amacıyla medyada geniş çapta paylaştığımız araştırma sonuçlarımız da bunu gösteriyor. Örneğin; kapılarımızı kilitlemiyor veya yangın kapısı olarak kendisi de yanıcı madde olan pvc "yangın" kapıları kullanılıyor, yangın kapılarının önüne geçişi engelleyen depolama yapılabiliyor veya acil çıkış kapılarını kilitli tutuyoruz. Bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Kale Kilit'in, Türkiye'nin güvenlikte lider firması olarak farkındalığı artırmaya yönelik de bir sorumluluğu olduğunu düşünüyor ve gerek basılı gerek dijital medya da devamlı olarak ürünlerimizle ilgili bilgileri paylaşarak, olası riskleri basit yöntemlerle engellemenin mümkün olduğunu anlatmaya çalışıyoruz. Bu konuda STK'larla birlikte geliştirebileceğimiz projelere, televizyonlarda popüler magazin programları arasında kamu spotlarında güvenliğe yönelik mesajlar ve hatta eğitim müfredatına güvenliğin eklenmesine yönelik her türlü projeye bakıyoruz.

Güvenlik ürünleri konusunda tüketici tercihleri teknolojiye baş döndürücü gelişmelerle devamlı olarak değişiyor. Artık evlerimizde, iş yerlerinde, hastaneler ve otellerde akıllı güvenlik ve giriş/çıkış sistemleri kullanılıyor. Bu sistemler bilgisayarlar tarafından kontrol edilmesine ek olarak internete de bağlanarak birkaç yıl önce aklımıza bile gelmeyecek hizmetler sunabiliyor. Teknolojik gelişim doğal olarak yanında siber güvenlik riskini de beraberinde getiriyor. İşin mekaniğini bildiğiniz kadar bilgi teknolojilerini de bilmeniz gerekiyor. Güvenlik dediğinizde sadece fiziksel güvenlik değil dijital güvenlik konusunda da gelişim alanı büyük.

Elektronik ve dijital ürünlerin pazarı giderek büyümekle beraber, mekanik kilitler halen dünyada ve yurtdışında en büyük pazar payına sahip. Aynı elektronik ürünlerde olduğu gibi mekanik kilitlerde de hızlı bir gelişme yaşanmakta. Bu kilitlerin güvenlik seviyesinde olduğu kadar yaşam alanlarına

entegrasyonu ve tasarımı konusunda da yoğun bir araştırma geliştirme içindeyiz.

Piyasaya sürülen her yeni ürünümüzün ister elektronik ister mekanik olsun, en doğru ve hızlı şekilde montajı ve satış sonrası servis hizmetleri de çok önemli. Bu doğrultuda bayilerimizin ve servis personelimizin eğitimi bizim için büyük bir önem taşıyor. Kurucusu olduğumuz Çilingirler Kulübü üye sayısını artırarak ve eğitime daha fazla yatırım yaparak ürünlerimizin en doğru şekilde montajını ve halkımızın kaliteli ve fonksiyonel yüksek güvenli sistemlerden yararlanmasını sağlamaya devam edeceğiz.

Bunlara ek olarak, 7 yıl önce faaliyete başlatmış olduğumuz Kale Alarm şirketimiz aracılığıyla alarm hizmetlerimizde de büyük bir başarı ivmesi yakalamış durumdayız.

Kale Kilit hakkında kurumsal birkaç bilgi de vermek istiyorum. Türkiye'nin en bilinen markalarından biri olan Kale Kilit; mekanik, elektronik ve dijital kilitler, çelik kapı, çelik kasa, yangın kapısı, pencere sistemleri, KALE ALARM markası ile de kamera ve alarm hizmetleri olmak üzere güvenliğin tüm alanlarında hizmet veren %100 Türk aile Şirketidir. 65 yıldır organik büyüyen Şirketimiz Avrupa'nın en büyük entegre fabrikasına sahiptir. Kale Kilit'i ben ayrıca Türkiye'nin en kurumsal aile şirketlerinden biri olarak da tanımlıyorum. Yönetim Kurulu Başkanımız ve hissedarımız Sedat Özgür dışında tüm üyeler profesyonellerden oluşur ve kurumsal yönetimin Türkiye'deki en iyi örneklerinden birine sahibiz.

Geleceğe yönelik hedeflerimize gelince bundan sonraki yol haritamız, teknoloji tarafında inorganik büyümek, yapacağımız satın alma ve stratejik ortaklıklarla özellikle teknolojik güvenlik sistemlerinde yaratıcı çözümler sunmak, AR-GE'ye daha fazla yatırım yapmak ve özellikle ihracatımızı hem ciro hem de ülke sayısını hızla arttırarak fabrika kapasite kullanım oranını ve dolayısıyla istihdamı arttırmak.

Vergide Gündem: Türkiye'deki kariyerinizin yanı sıra yurt dışında da önemli sorumluluklar üstlendiniz. Mevzuatın sık sık değiştiği Türkiye gibi bir ülkede çalışmak finans profesyonellerinin işini biraz zorlaştırırsa da deneyimlerine güç kattığını biliyoruz. Kıyaslarsanız, burada ve yurt dışında çalışmanın farklı taraflarından söz edebilir misiniz biraz?

Berrin Avcılar: Türkiye'deki iş hayatımın benim için iyi bir okul olduğunu düşünüyorum. Gündem, göstergeler ve mevzuat o kadar hızlı değişiyor ki, siz farkında olmadan değişen koşullara adaptasyon hızınız artıyor. Kontrol edemediğiniz olumsuz değişiklikler, sınırlamalar karşısında nasıl üretken ve verimli olabiliyor derken bir yandan da yaratıcılığınız gelişiyor. Ancak diğer taraftan hep bir mücadele içinde olmaktan da düşünmeye, okumaya daha az vakit ayırabiliyorsunuz, büyük resmi zaman zaman kaçırabiliyorsunuz. ABD, İngiltere, Hollanda, Polonya, Macaristan, Çekya, Slovakya, bazı Karayip ülkeleri vb. yaklaşık 8-10 ülkeyi kapsayan bir sorumluluk alanım vardı, oralarda çalışan yüzlerce kişi vardı. Gördüm ki; insan olan her yerde konular ve sorunlar benzer ancak sorunların analizi ve çözümünde farklılıklar var. Diğer bir tespitim de KPI yönetimi ve toplam kalitede gelişim alanımız büyük. Profesyonel çevremde en fazla duyduğum atalet probleminin önüne geçmek için norm kadrolarla çalışıp KPI yönetimini iyi yapmak gerekiyor. Terminoloji olarak bunları herkes biliyor ama başarılı bir uygulamasına henüz çevremde tanık olmadım.

Vergide Gündem: Bütün çabalara rağmen, gelişmiş ekonomilerde bile kadın çalışanların oranı üst yönetimde istenilen düzeylerde değil. Olumlu yönde gelişmeler görülse de kadınların istihdama katılımı, ücret farklılıklarının giderilmesi gibi konularda hedeflenen seviyelerin çok uzağındayız. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

Berrin Avcılar: Endüstrisine göre değişmekle beraber, genel olarak alt kadrolarda kadın-erkek oranı birbirine yakınken, dünyadaki kadın liderlerin oranı sadece %3'ler civarında. Bu konuda pek çok araştırmalar yapılmış ve enteresan tespitler de var. Mesela; kadın liderlerin erkek liderlere göre %10 daha verimli oldukları; erkeklerin genç yaşlarda, kadınların ise ilerleyen yaşta verimliliklerinin arttığı gibi. Kadınların eşit pozisyon ve haklara sahip olma mücadelesinde daha fazla çalışıp, her fırsatta yetkinliğini ispatlama zorunda hissettiriliyor olmaları bu mukayeseli başarı grafiğini etkiliyor olabilir. Ancak; yine yapılan araştırmalarda kadınların, inisiyatif kullanma, açık iletişim, çalıştıkları kurumla bütünleşme, konsantrasyon, strese dayanıklılık, takım ruhu, çalışanları motive etmeleri ve kişisel gelişim hızlarının onları bir adım öne çıkardığı görülmüş.

Ben kadın-erkek ayırımı yapmadan, dişi özelliklerin liderlikte önemli olduğuna inanıyorum. Bu özelliklere sahip erkeklerin de önemli farklar yarattığını biliyorum. Ancak bir kadın olarak tabii ki kadınların hem iş hem siyasette daha üst rollerde sayılarının artması, katma değerlerinin alınması en büyük dileğim.

Vergide Gündem: *Söyleşimizi okuyan genç arkadaşlarımıza neler tavsiye edersiniz? Kariyerinizin en başına dönseniz yapmalıydım/iyi ki yapmışım dedikleriniz neler?*

Berrin Avcılar: Öğrenciyken iş hayatına Ernst&Young'da (o dönemde Arthur Young idi) başlamak en büyük hayalimdi ve hayalim gerçek olduğu için çok şanslıyım. İş tecrübesi, network ve kişisel gelişimime paha biçilmez katkıları dışında, varlıklarıyla hayatıma renk katan değerli arkadaşlara sahip oldum. Nerede olursak olalım bu dostlukların hayat boyu devam edeceğinden eminim. Kariyerimin EY sonrası döneminde, yani icraat tarafında da çok şey öğrendim ve halen de öğrenmeye devam ediyorum. Geçmişe baktığımda şunu yapmasaydım dediğim herhangi bir pişmanlığım yok. Sadece yıllardır çok istediğim halde sosyoloji eğitimi için fırsat yaratamamış olmaktan dolayı üzgünüm, belki önümüzdeki yıl bunu başarabilirim.

Genç arkadaşlarıma tavsiyem; pişmanlık duymayın, yaşadıklarınızı gelişiminizin bir parçası olarak görüp, kariyerinizin her döneminde öğrenmeye ve öğrendiklerinizi paylaşmaya devam edin, okumaya ve düşünmeye zaman ayırın, dünyadaki gelişmeleri yakın takip edin, fırsat buldukça seyahat edip tanımadığınız insanlarla sohbet edip bağlantılarınızı genişletin, iyi bir dinleyici olun, çok çalışın, fiziksel olarak da aktif olun, hobileriniz olsun, farklılıklara saygı gösterin ve en önemlisi çevrenizle sevgi dolu iletişim kurun.

Ağustos ayında Sosyal güvenlik alanında iki açıklayıcı Genelge yayımlanmıştır. GSS alanında yapılan düzenleme rutin işlemlerin detaylı olarak açıklanmasını, yurt dışı borçlanması ile ilgili olarak yayımlanan Genelge ise bu alanda yapılan yeni değişikliklerin uygulamasını içermesi bakımından önem taşımaktadır.

Bunun dışında internetten verilmesi zorunlu kılınan kimi SGK belgelerinin, teknik problemler nedeniyle verilmemesi ve bunun sonucunda idari para cezalarına maruz kalınması halinde yapılacak işlemler "ayın makalesi" başlığı altında yer almıştır.

Yargı köşemizde bu ay; iş akdinin feshinde artarak kullanılan arabuluculuk uygulamasının tesisinde dikkat edilmesi gereken hususlara yönelik Yargıtay Kararını paylaşmış bulunmaktayız.

A) Genel düzenlemeler

1. Genel Sağlık Sigortası Tescil ve Prim İşlemleri Hakkında 2019/17 Sayılı Genelge yayımlandı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre yapılan genel sağlık sigortası tescil işlemleri, genel sağlık sigortası hak ve yükümlülükleri ile genel sağlık sigortası kapsamı dışında kalanlar için yapılacak işlemler 2019/17 sayılı Genelge ile toplu bir şekilde açıklanmıştır.

Mezkûr Genelge'ye,

<https://www.vergidegundem.com/documents/10156/4807272/SGK-34-EK.pdf/f1adeca6-907f-4930-88aa-d74a58f94f8e> linkinden ulaşabilirsiniz.

2. Yurt dışı borçlanma işlemlerinde yapılan önemli değişikliklerin uygulamasına ilişkin 2019/16 sayılı SGK Genelgesi yayımlandı.

Genelge ile getirilen hususlar aşağıda özet olarak sunulmuştur:

2.1. Borçlanma tutarının hesaplanması

1/8/2019 (dahil) tarihinden itibaren yapılacak başvurularda, Kanun uyarınca hesaplanacak bir günlük borçlanma tutarı, başvuru tarihinde geçerli olan günlük prime esas kazancın alt ve üst sınırları arasında kalmak kaydıyla başvuru sahibince seçilen kazancın yüzde %45'i alınmak suretiyle belirlenecektir.

Formül ile ifade edilirse;

Bir günlük borçlanma tutarı = Seçilen prime esas kazanç x %45

Toplam borçlanma tutarı = Bir günlük borçlanma tutarı x Gün sayısı

şeklinde olacaktır.

1/1/2019 - 31/12/2019 tarihleri arasında sigorta primine esas;

Günlük kazanç alt sınırı: 85,28 TL

Günlük kazanç üst sınırı: 639,60 TL

olarak belirlenmiştir.

Buna göre, 1/8/2019-31/12/2019 tarihleri arasında bir günlük borçlanma tutarının alt sınırı 38,38 TL, üst sınırı ise 287,82 TL olarak uygulanacaktır.

Örnek: 1/8/2019 tarihinde yurt dışında geçen 5400 gün sigortalılık süresini, günlük 85,28 TL kazanç üzerinden borçlanmak isteyen sigortalının bir günlük borçlanma tutarı, $85,28 \times \%45 = 38,376$ TL, toplam borç tutarı ise $38,38 \times 5400 = 207.252,00$ TL olacaktır.

2.2. Sigortalılık statüsünün tespiti

Kanun'un 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle, 1/8/2019 (dahil) tarihinden itibaren borçlandırılan yurt dışı sürelerinin 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edileceği öngörülmüştür.

Buna göre, 1/8/2019 tarihinden itibaren yurt dışı sürelerini borçlanma talebinde bulunanların borçlanma işlemleri talep tarihindeki en son sigortalılık statüsüne bakılmaksızın 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır.

Örnek: 9/11/1980-27/4/2017 tarihleri arasında Almanya'da geçen çalışmalarını 1/8/2019 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalının, Türkiye'de 20/5/2019-5/6/2019 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hizmeti bulunmaktadır. Sigortalının 9/11/1980-27/4/2017 tarihleri arasında Almanya'da geçen çalışma sürelerinin borçlandırılması işlemleri talep tarihindeki sigortalılık statüsüne bakılmaksızın 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır.

5510 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında yurt dışında çalışanların borçlanma işlemleri de talep tarihindeki sigortalılık statüsüne bakılmaksızın 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır.

Örnek: 5510 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında 19/12/2016-27/4/2017 tarihleri arasında Türkmenistan'da geçen çalışmalarını 2/8/2019 tarihinde borçlanma talebinde bulunan sigortalının, Türkiye'de 20/5/2017-20/2/2018 tarihleri arasında 4/1-(a) kapsamında hizmeti bulunmaktadır. Sigortalının 19/12/2016-27/4/2017 tarihleri arasında Türkmenistan'da 5/1-(g) kapsamında geçen çalışma süreleri borçlanma talep tarihindeki sigortalılık statüsüne bakılmaksızın 4/1-(b) kapsamında sonuçlandırılacaktır. Ancak bu sigortalılar borçlanma yerine isteğe bağlı sigortaya başvurmaları halinde sigortalılık statüleri 4/a kapsamında sayılacaktır.

2.3. Borçlanılmış sürelerin ilgili aylara mal edilmesi ve prime esas kazançların tespiti

a - Türkiye'deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması halinde bu sürelerin, 5510 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinde yer alan hükümler esas alınarak Türkiye'deki sigortalılık başlangıç tarihinden, Türkiye'de sigortalılık yok ise borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye götürülen sürelerle ilgili aylara mal edileceği öngörülmüştür.

Örnek 1: Türkiye'de 2/10/2018-15/10/2018 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun'un 4/1-(a) bendi kapsamındaki sigortalı, 15/11/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle Kuruma ibraz ettiği belgede kayıtlı olan 1/1/1990-31/12/2006 tarihleri arasında Almanya'da geçen 6120 gün sigortalılık süresinin tamamını borçlanma talebinde bulunmuştur. Tahakkuk eden borçlanma tutarını 3/12/2019 tarihinde ödeyen sigortalının borçlanılan süreleri ve bu sürelerle ait prime esas kazançları Türkiye'de ilk işe giriş tarihi olan 2/10/2018 tarihinden geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek 2: Türkiye'de sigortalılığı bulunmamakla birlikte, 15/11/2019 tarihli yurt dışı borçlanma talep dilekçesiyle 1/1/1990-31/12/2006 tarihleri arasında Suudi Arabistan'da geçen 6120 gün sigortalılık süresinin tamamını borçlanılan ve tahakkuk eden borçlanma tutarını 3/12/2019 tarihinde ödeyen sigortalının borçlanılan süreleri ve bu sürelerle ait prime esas kazançları borçlanma tutarının tamamının ödendiği tarih olan 3/12/2019 tarihinden geriye götürülen sürelerle ait ilgili aylara mal edilecektir.

b - Türkiye'deki sigorta başlangıcından sonraki sürelerin borçlanması halinde; borçlanılan süreler borçlanılan sürelerin geçtiği ilgili aylara mal edilecektir.

Örnek: 1.2.1995 tarihinde Türkiye'de sigortalı çalışması başlayan sigortalı 1.5.2010-31.12.2013 süresi Afganistan'da geçen sürelerini borçlandığında bu süreler hizmetin geçtiği tarih aralığı olan 1.5.2010-31.12.2013 süresine mal edilecektir.

2.4. Yurt dışı borçlanmasına esas belgeler

Yurt dışı borçlanma başvurusunda bulunanlar, yurt dışında geçen ve borçlanmaya esas olacak sürelerine ait belgeleri, Yurtdışında Geçen Sürelerin Borçlandırılması ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik'in 8'inci maddesine göre durumlarına uygun borçlanma belgesinin aslını Kuruma ibraz etmek zorunda olup ibraz edilecek belgeler;

2.4.1. Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilen ülkelerde geçen sürelerle ait belgeler

Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde geçen sigortalılık ve/veya işsizlik sürelerini borçlanabilmeleri için;

- İlgili ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş sigortalılık sürelerini gösterir belgenin aslıyla birlikte Türkiye'de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,
- İlgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinden durumlarına uygun olanını Kuruma ibraz etmeleri gerekmektedir.

2.4.2. Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde geçen sürelerle ait belgeler

Talep sahiplerinin sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde geçen sigortalılık ve/veya işsizlik sürelerini

borçlanabilmeleri için; ilgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesini ibraz etmeleri gerekmektedir.

2.4.3. Ev kadını olarak geçen sürelerle ait belgeler

Kanun'a göre yurt dışında ev kadını olarak geçen sürelerin borçlandırılabilmesi için fotoğraf, künye bilgileri ve yurda giriş çıkış tarihlerinin kayıtlı olduğu pasaport sayfa fotokopileri veya emniyet müdürlüklerinden alınacak yurda giriş çıkış tarihlerini gösterir çizelge ile birlikte;

- İkamet edilen ülke mercilerinden alınacak ikamet belgesinin, Türkiye'de yeminli tercüme bürolarınca ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,
- Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerce düzenlenen ikamet belgesinden durumlarına uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekmektedir.

Borçlanmaya ilişkin formlar ilgili genelge ekinde yer almakta olup, <https://www.vergidegundem.com/documents/10156/4807272/SGK-35-EK.pdf/12851e65-029b-4676-88b8-13a6ba25427e> linkinden ulaşılabilir.

B) Ayın makalesi

SGK'ya internetten verilmesi zorunlu belgelerin teknik nedenlerle verilememesi halinde idari para cezası uygulanır mı?

1.1. Genel olarak

İşveren işlemlerinin kolaylaştırılması ve işlemlerin elektronik ortama taşınması amacıyla önceden kâğıt ortamında ilgili sosyal güvenlik merkezine verilmekte olan pek çok belge artık e-sigorta kanalı ile internet üzerinden gönderilmektedir. Bu belgeler arasında işyerinin yeni tescili (yeni işyeri dosyası açılması), nevi değişikliği, devir, intikal nedeniyle verilecek işyeri bildirgesi, alt işveren giriş işlemleri, aylık prim ve hizmet belgeleri (cari ve geçmiş dönemler) sigortalı işe giriş bildirgesi (ilk veya tekrar), sigortalı işten ayrılış bildirgesi, çalışmadığına dair bildirim, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimini gibi belgeler yer almaktadır.

E-sigorta yolu ile SGK'ya internetten verilmesi gerektiği halde hiç verilmeyen veya manuel verilen belgelere idari para cezası uygulanmaktadır. Bu belgeler arasında sigortalı işe giriş bildirgesi (5510/102-1-a), işyeri bildirgesi (5510/102-1-b), yasal verme süresi geçmemiş aylık prim ve hizmet belgesi (5510/102-1-c), istirahatli sigortalıyla ilgili çalışmadığına dair bildirim (5510/102-1-i) ve sigortalı işten ayrılış bildirgesini (5510/102-1-j) sayabiliriz. Çünkü 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinde bu bildirim ve belgelerle ilgili olarak; Kanun'da belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usulüne uygun vermeyenler ile Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu hâlde anılan ortamda göndermeyenler hakkında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

İş kazası ve meslek hastalığıyla ilgili bildirim internet üzerinden yapılması zorunlu olmakla beraber, bildirim internet üzerinden yapılmaması halinde idari para cezası uygulanmamaktadır. Ancak bildirim süresi geçtikten sonra yapılması veya hiç yapılmaması halinde 5510 sayılı Kanun'un 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen yaptırım ile 6331 sayılı Kanunun 26'ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde öngörülen idari para cezası uygulanmaktadır.

1.2. İnternet sisteminden kaynaklı teknik hata sonucu belgenin zamanında verilememesi

Bilindiği gibi Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin "Bilgi ve belgelerin Kuruma verilme usulü ile zorunluluk hali" başlıklı beşinci maddesinin ikinci fıkrasında "belge veya bilgileri e-sigorta ortamında göndermekle zorunlu tutulan kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler, Kurumun bilgi işlem sistemlerinin aşağıdaki fıkra da belirtilen nedenlerle hizmet dışı kalması sonucu belge ve bilgiyi, öngörülen sürenin son gününde Kuruma göndermemesi ve muhteviyatı primleri de yasal süresi içinde ödeyememesi hâlinde, sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci iş gününün sonuna kadar belge veya bilgiyi gönderir ve muhteviyatı primleri de aynı sürede Kuruma öder ise bu yükümlülükleri Kanun'da öngörülen sürede yerine getirmiş kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Üçüncü fıkrasında ise "Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü yetkililerince imzalanacak bir tutanak ile tevsik edilmesi kaydıyla;

a) Kurum bilgisayar sisteminde, e-sigorta uygulamasının çalışmasını engelleyecek şekilde;

- 1) Donanım ve yazılımdan kaynaklanan arızalar,
- 2) Elektrik ve iletişim alt yapısında meydana gelen arızalar,
- 3) Yangın, yıldırım, infilak ve benzeri olaylar sonucu meydana gelen ve işlem yapmayı engelleyici durumlar,
- 4) Sel veya su baskını, fırtına, yer kayması, deprem gibi tabii afetler ile grev, lokavt, sabotaj, terör saldırıları,

b) Kurumun hizmet satın aldığı internet servis sağlayıcılarında meydana gelen arızalar,

c) (a) ve (b) bentleri dışında Kurumca belirlenecek benzeri durumlar,

Yönetmelik'te belirtilen belgelerin Kanun'da öngörülen sürenin son gününde Kurumca alınmasını engelleyici sebep olarak kabul edilir."

açıklamaları yer almaktadır.

Bu itibarla, SGK bilgisayar sisteminde bir aksama olduğunun Hizmet Sunumu Genel Müdürlüğü yetkililerince imzalanan tutanak ile tevsik edilmesi kaydı ile bir işyerinin SGK sisteminden kaynaklı hata nedeniyle sistem üzerinden vermesi zorunlu herhangi bir belgesinin yasal süresinde verilememiş olması halinde, sisteminden kaynaklanan sorunun ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci iş gününün sonuna kadar verilmiş olması halinde yasal süresinde verildiği kabul edilerek idari para cezası uygulanmayacaktır.

C- Yargı köşesi

1. Arabuluculuk uygulamasında dikkat edilecek hususlar

Hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yolu ile çözümlenmesi 07/06/2012 tarihinde kabul edilen 6325 sayılı "Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu" çerçevesinde yürütülmektedir. Ancak 12/10/2017 tarihinde kabul edilen 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu 4857 sayılı İş Kanunu'nda da çok önemli değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin en önemlisi iş güvencesi hükümlerine ilişkindir. İşe iade davalarında zorunlu arabuluculuğun dava şartı olarak öngörülmesi, işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücretini dava tarihindeki ücret üzerinden hesaplamak ve işe iade davaların istinaf yolunda kesinleşmesi, bu değişikliklerin en önemlilerindedir.

İş akdinin sona erme aşamasında başvuru yoğunluğu giderek artan arabuluculuk uygulamasında; iş ve işlemlerin yasanın ruhuna uygun olarak ifa edilmesi gerekmektedir. Hem içerik hem de şekil yönünden eksik işlem tesisi yargı aşamasında işverenler bakımından olumsuzluklara neden olabilmektedir. Bu konuda Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 11.06.2019 tarihli kararı, bu ilişkinin kurulmasında dikkat edilecek hususları ihtiva etmekte olup bu ayki hukuk köşemizin konusunu oluşturmuştur.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas Numarası: 2019/3694

Karar Numarası: 2019/13040

Karar Tarihi: 11.06.2019

Özeti: Kanun hükümlerine göre usulüne uygun bir başvuru olmadığı, arabuluculuk görüşmelerinin hiç yapılmadığı ve mevzuat hükümleri çerçevesinde usulüne uygun, geçerli bir tutanak düzenlenmediği ve dava tarihi itibarı ile zorunlu arabuluculuk şartının henüz yürürlüğe girmediği de dikkate alınarak, davaya konu ihbar ve kıdem tazminatı ile yıllık izin ücreti yönünden işin esasına girilerek sonuca gidilmesi gerekirken, hukuken geçerli bir anlaşmanın varlığı kabul edilerek "arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılan konularda dava açılmayacağı" yönündeki gerekçeyle davanın usulden reddi hatalıdır.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 9/2. maddesine göre, "Arabulucu olarak görevlendirilen kimse, tarafsızlığında şüphe edilmesini gerektirecek önemli hal ve şartların varlığı halinde, bu hususta tarafları bilgilendirmekle yükümlüdür". Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığının hazırladığı Arabulucular Etik Kurallarının 4. maddesinde, arabulucu ile taraflar arasında herhangi bir menfaat ilişkisi veya çatışmasının bulunmaması gerektiği açıklanmıştır. Arabulucu kendisi tarafından makul koşullarda bilinebilecek ve tarafsızlığı hakkında şüphe uyandırabilecek doğmuş veya doğabilecek menfaat ilişkisi veya çatışmasının varlığı halinde mümkün olan en kısa süre içinde tarafları bilgilendirmelidir.

Dosya içindeki bilgi ve belgeler ile aynı mahiyette olan ve aynı gün temyiz incelemesine tabi tutulan dört dosya kapsamından;

- ▶ Davacının arabulucuya usulüne uygun bir başvurusunun olmadığı,

- ▶ Yapıldığı belirtilen görüşmelerin tutanakta geçen adresten farklı yerde gerçekleştiği,

- ▶ Üç yüz kadar işçiye aynı şekilde sırayla işyerinde belgelerin imzalatıldığı,

- ▶ Anlaşma metninde yer aldığı halde davacı işçinin istifasına dair belgenin bulunmadığı,

- ▶ Anlaşma belgesinin içeriğinin işçinin istifa ettiği/kıdem ihbar tazminatına hak kazanmadığı/kıdem tazminatının ödeneceği şeklinde çelişkiler içerdiği, sadece kıdem tazminatı ödenmesi öngörüldüğü halde diğer tazminat ve işçilik alacakları bakımından hakkın gerçekleşmediği veya karşılığının zamanında tam olarak ödendiği şeklinde sözcüklere yer verilerek Türk Borçlar Kanunu'nun 420. maddesinde aykırı şekilde ibra etkisi kazandırılmaya çalışıldığı,

- ▶ Kıdem tazminatı dışındaki tazminat ve alacaklarla ilgili olarak delil oluşturma ve dava açma yasağı oluşturma yönünde çaba içine girildiği,

anlaşılmaktadır.

Bütün bu işlemlerin davalı şirketin kayden avukatının arabuluculuğunda gerçekleştiği, arabulucunun davacı tarafı diğer tarafın avukatı olduğu konusunda bilgilendirdiğinin tespit edilemediği, emsal dosyalarda dinlenen tanık anlatımlarına göre, arabuluculuk görüşmelerinin hiç yapılmadığı, hatta arabulucunun da işçilerin imzaladığı aşamada işyerinde olmadığını beyan edilmesi karşısında; usulüne uygun bir arabuluculuk başvurusunun ve görüşmesinin yapılmadığı gibi mevzuat hükümleri çerçevesinde arabuluculuk anlaşma belgesinin düzenlenmediği sonucuna varılmaktadır.

Tüm bu tespitler karşısında; dava tarihi itibarıyla taraflar arasında 6325 sayılı Kanun hükümleri dikkate alındığında, yapılan işlemler geçerli ihtiyari arabuluculuk faaliyeti olarak nitelendirilemez. Kanun hükümlerine göre usulüne uygun bir başvuru olmadığı, arabuluculuk görüşmelerinin hiç yapılmadığı ve mevzuat hükümleri çerçevesinde usulüne uygun, geçerli bir tutanak düzenlenmediği ve dava tarihi itibarı ile zorunlu arabuluculuk şartının henüz yürürlüğe girmediği de dikkate alınarak, davaya konu ihbar ve kıdem tazminatı ile yıllık izin ücreti yönünden işin esasına girilerek sonuca gidilmesi gerekirken, hukuken geçerli bir anlaşmanın varlığı kabul edilerek "arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılan konularda dava açılmayacağı" yönündeki gerekçeyle davanın usulden reddi hatalı olup, bu yönde ilk derece mahkemesi ile Bölge Adliye Mahkemesi kararlarının BOZULMASINA karar vermek gerekmiştir.

Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesi ile İlk Derece Mahkemesinin kararlarının, yukarıda yazılı nedenden dolayı BOZULMASINA, dava dosyasının İlk Derece Mahkemesi'ne, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesi'ne gönderilmesine, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgilie iadesine, 11/06/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

ABD'de yeni bir vergi indirimi masada

ABD'de 2017 yılı sonunda yasalaşan vergi reformunun ardından yeni bir vergi indirimi daha gündemde. Washington yönetiminin, ekonomide olası yavaşlama karşısında, piyasaları canlandırmak amacıyla "maaşlardan kesilen vergide geçici indirimi" değerlendirdiği belirtiliyor.

ABD'li çalışanların ücretlerinden; gelir vergisinin yanı sıra, sağlık, sosyal güvenlik, emeklilik sistemi ve işsizlik sigortasını finanse etmek amacıyla bordro vergisi olarak adlandırılan bir kesinti daha yapılıyor. Bu vergi, en son tüketici harcamasını teşvik etmenin bir yolu olarak, Obama döneminde 2011 ve 2012 yıllarında %4,2'ye düşürülmüş; 2013'te yeniden %6,2'ye yükseltilmişti.

Vergi indirimi haberini ilk duyuran Washington Post'a göre, Beyaz Saray yetkilileri ekonomideki zayıflama ile mücadele için ücretlerden alınan vergi oranını düşürmenin yolları üzerinde çalışıyor. Ancak bu yöndeki çalışmalar henüz ilk evrelerde ve muhtemel bir indirim kısa vadede beklenmemeli. Beyaz Saray Ekonomi Danışmanı Larry Kudlow, Amerikan halkı için daha fazla vergi indiriminin kesinlikle masada olduğunu söyledi. Ancak ABD ekonomisi için ufukta bir resesyon görünmediğini savundu. Buna karşılık önde gelen stratejist ve ekonomistler ABD'nin Kasım 2020'de yapılacak başkanlık seçimi öncesinde resesyona girmesi olasılığının yükselmekte olduğuna dikkat çekiyorlar.

İndirim oranı %2 olabilir

Bordro üzerinden alınan vergide hangi oranda indirim yapılacağı henüz bilinmiyor. Ancak büyük olasılıkla yine geçici olarak yüzde 2 düşüşle, yüzde 6,2'den 4,2'ye çekileceği tahmin ediliyor. ABD'deki 121 milyon işçinin faydalanacağı bu indirim sayesinde her hane halkının cebinde yıllık fazladan 1043 dolar para kalacak. Federal hükümete geçen yıl 855 milyar dolarlık kaynak sağlayan bordro vergisinde planlanan indirim gerçekleşirse iki yıllık maliyetinin 300 milyar dolar olması bekleniyor.

Bu arada Başkan Trump'ın sözünü ettiği bir diğer düzenleme de sermaye kazançlarına uygulanan verginin enflasyona endekslenmesi şeklindeydi. Ancak kendisi bu açıklamadan bir gün sonra böyle bir niyetinin bulunmadığını söyledi.

Başkan Trump ABD'nin başkanlık seçimlerine hazırlandığı bir dönemde yeniden seçilebilmek için vergi indirimlerine başvurmak ve bütçedeki açığı artırmakla eleştirilirken, sözü edilen indirimlerin seçim kampanyası döneminde ortaya konabileceği belirtiliyor. Zaman zaman birbiriyle çelişen açıklamalar yapabilen başkanın, bordo vergileri ve sermaye kazançları üzerinden alınan vergiler üzerindeki bu değişiklikleri ne zaman ve ne şekilde gerçekleştireceğini bekleyip göreceğiz.

Fransa'da dijital vergiye uygunluk sağlamanın maliyeti çok yüksek

Fransa'da Temmuz'da yürürlüğe giren yüzde 3 oranındaki dijital hizmetler vergisi için uygunluk sağlamanın maliyeti oldukça yüksek olacak. Amazon, Facebook ve Google gibi şirketlerin tabi olacağı vergi kapsamında söz konusu şirketlerden, gelirlerinin ne kadarının Fransız kullanıcılardan geldiğini lokasyon bilgisine dayandırarak hesaplamaları isteniyor. Şirket yetkililerinin verdiği bilgiye göre, bu durum onları, sistemlerini söz konusu verileri izleyecek şekilde ayarlamaya zorlayacak. Amazon Uluslararası Vergi Politikaları Planlama Direktörü Peter Hiltz, "Bugüne kadar bu tip bilgileri takip altına almamız için hiçbir neden yoktu, sistemlerimizi bu verileri toplaması için yeniden tasarlamak bize milyonlarca dolara mal olacak. Yasa geriye dönük işlediği için uygunluk sağlamanın maliyeti daha da yüksek olacak" açıklaması yaptı. Şirketler özellikle yasanın 1 Ocak 2019 itibarıyla geçerli olmasının mantıksızlığından ve kendilerine planlama yapma payı bırakılmamasından şikâyet ediyorlar.

Facebook Global Vergi Politikası Lideri Alan Lee ise Fransa hükümetinin talep ettiği bu datayı toplamanın, söz konusu verileri yeni vergi ve denetim süreçlerine uygun olarak işlemenin zaman ve para gerektirdiğini söyledi.

Küresel cirosu 750 milyon euro olan çokuluslu teknoloji şirketlerine uygulanacak vergiden, Fransa'nın bu yıl 400 milyon, gelecek yıl ise 650 milyon euro gelir elde etmesi bekleniyor.

G7 zirvesinden uzlaşma çıktı

Diğer taraftan, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve ABD Başkanı Donald Trump, iki ülke arasındaki ilişkilerde gerilime neden olan dijital hizmetler vergisi konusunda anlaşmalarını açıkladılar.

Macron kısa bir süre önce, şirketlerin dijital platformlar aracılığıyla sağladıkları hizmetler üzerinden Fransa'da kazandıkları paranın yüzde 3'ünü vergi olarak ödemelerini öngören yasayı onaylamıştı. Buna karşılık Trump da Fransız şaraplarının ABD'ye girişi için ekstra gümrük vergisi uygulanabileceğini açıklamıştı.

Taraflar arasında geçtiğimiz ay Fransa'da düzenlenen G7 zirvesi sırasında sağlanan anlaşmanın koşulları henüz bilinmiyor. Ancak Macron'un açıklamalarına göre, bu konuda uluslararası bir düzenleme için çalışılacak. Hedeflerinde belirli bir şirketin olmadığını belirten Macron sadece çözüm istediklerini dile getirdi. Fransa'nın çoğu Amerikalı olan internet devlerine yönelik uyguladığı vergiye değinen Macron, G7 ülkelerinin internet devlerine vergi uygulanması için 2020'de OECD nezdinde bir çözüm bulma konusunda anlaşmalarını belirtti. Macron, "OECD nezdinde bir çözüm bulunduğu Fransa vergileri kaldıracak." dedi.

Polonya ve Portekiz'den beyin göçüne karşı vergi muafiyeti

Nüfusu giderek yaşlanan ve genç işgücü problemi yaşayan bazı Avrupa ülkeleri bir yandan beyin göçünü engellemeye çalışırken, bir yandan da geri dönüşler için teşvik programları sunuyor.

Polonya hükümeti 26 yaşından küçük olan ve yılda 20 bin euronun altında kazanan gençlerin gelir vergisinden muaf olmalarını sağlayan bir uygulama başlattı. Yüzde 18'lik gelir vergisinden 2 milyon gencin yararlanması bekleniyor. Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki "gençlerin ülkeyi terk etmemesi için böyle bir önlem aldıklarını" söyledi. Marowiecki vergi muafiyetinin yeni fırsatlar getireceğini ve gençler için Batı'daki koşullara benzer koşullar oluşturabileceğini belirtti.

Eurostat verilerine göre 2013- 2017 arasında 35 yaşın altındaki 268 bin Polonyalı ülkeyi terk etti. İspanya, Letonya, Litvanya ve İrlanda'da da ciddi anlamda beyin göçü ve iş gücü sorunu var.

Portekiz'de yürürlüğe giren teşvik programı ise 2019-2020 yıllarında ülkeye dönen Portekiz vatandaşları için, gelir vergisinde 5 yıl boyunca yüzde 50 indirim sağlıyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) verilerine göre İrlanda, Portekiz, Meksika, Polonya ve Yunanistan yurt dışında çalışan vatandaşlarının toplam nüfusa oranı bakımından ilk sıralarda yer alıyorlar. Aynı listede Türkiye yüzde 4,4 ile 19. sırada bulunuyor.

Almanya'da dayanışma vergisi kademeli olarak kaldırılacak

Almanya'da hükümet, koalisyon sözleşmesinde yer alan dayanışma vergisinin aşamalı olarak kaldırılması için harekete geçti. Maliye Bakanı Olaf Scholz'un hazırladığı, Doğu Almanya'nın kalkınması için getirilen dayanışma vergisinin kademeli bir biçimde geri çekilmesi planı Bakanlar Kurulu tarafından onaylandı.

Buna göre, 2021 yılından itibaren vergi mükelleflerinin yüzde 90'ı dayanışma vergisi ödemekten tamamen kurtulacakken, mükelleflerin yüzde 6,5'inden kısmen kesilecek. Yüksek gelirli vergi mükelleflerinin yüzde 3,5'i ise dayanışma vergisini tam ödeyecek.

İki Almanya'nın birleşmesinden sonra, Doğu Almanya'nın kalkınması için 1991 yılında yüzde 7,5 ile başlatılan ve 1995'te yüzde 5,5'e düşürülen dayanışma vergisi, önce geçici olarak uygulandı. Daha sonra çıkarılan yasayla kalıcı hale getirildi. Maliye, dayanışma vergisinden 2018'de 18,9 milyar euro gelir elde etti.

Bridget Walsh, EY EMEIA vergi hizmetleri lideri olarak atandı

Bridget Walsh, 98 ülkeden oluşan EY EMEIA (Avrupa, Orta Doğu, Hindistan ve Afrika Bölgesi) vergi hizmetleri lideri olarak atandı. Walsh daha önce de uluslararası vergi hizmetleri global lideri olarak görev yapıyordu.

Walsh geçtiğimiz mart ayında da İngiliz Amerikan İş Konseyi İcra Direktörleri Kurulu üyesi olmuştu. Walsh EY'yi Çin-İngiliz İş Konseyi'nde de temsil ediyor.

EY bünyesinde 16 yıldan uzun süredir görev yapan Walsh önemli organizasyonlarda yaptığı vergi konulu konuşmalarıyla tanınıyor.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
75	16.08.2019	Bazı sigara ve tütün mamullerinin ÖTV oranları, asgari maktu ve maktu ÖTV tutarları yeniden belirlendi.
74	15.08.2019	Başta malul ve engellilerin taşıt alımındaki istisna uygulaması olmak üzere ÖTV (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
73	08.08.2019	Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
72	08.08.2019	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapıldı.
71	02.08.2019	7186 sayılı Kanun'la Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen "Varlık barışı" hükmünün uygulanmasına ilişkin esaslar belirlendi.
70	29.07.2019	"Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi" uygulaması 1 Ocak 2020 tarihine ertelendi.
69	23.07.2019	Bankaların; altın, gümüş veya platin kredisi kullanılabileceği kişilerle ilgili yeni düzenleme yapıldı.
68	23.07.2019	Hasılat esaslı kazanç, varlık barışı ve yurt dışına çıkış harcına ilişkin düzenlemeleri içeren 7186 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
67	22.07.2019	"Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı"nın kurulması ile "turizm payı"na ilişkin düzenlemeler içeren 7183 sayılı Kanun Resmî Gazete'de yayımlandı.
66	22.07.2019	Yolcu beraberinde getirilen telefon kullanım izin harcı 1.500 TL olarak yeniden belirlendi.
65	10.07.2019	Hasılat esaslı kazanç, varlık barışı ve yurt dışına çıkış harcı konusunda düzenlemeler içeren Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
64	05.07.2019	"Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı"nın kurulması ile "turizm payı" ödenmesine ilişkin Kanun Teklifi TBMM'ye sunuldu.
63	04.07.2019	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2019-31.12.2019)
62	04.07.2019	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2019-31.12.2019)
61	03.07.2019	2019 yılında mali tatil 2-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
60	01.07.2019	Gecikme zammı oranı aylık %2,5 olarak belirlendi.
59	17.06.2019	Hurda araçlara ilişkin ÖTV indirimi tutarları yeniden belirlendi.
58	17.06.2019	Sanayi sicil belgesini haiz işletmeler ile ihracatçılara yapılan kambiyo satışlarında BSMV oranı sıfır olarak belirlendi.
57	11.06.2019	Yeminli mali müşavirlik tam tasdik raporlarının elektronik ortamda gönderilmesi zorunluluğu getirildi.
56	15.05.2019	Kambiyo muamelelerinde satış tutarı üzerinden hesaplanması gereken BSMV'nin oranı binde 1 olarak belirlendi.
55	07.05.2019	Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamındaki şirket ve şubelerin bildirim yükümlülüğünde değişiklikler yapıldı.
54	02.05.2019	Darülaceze'ye yapılan inşaat işleri ve bazı perdelerin KDV oranları ile sigara ve cep telefonlarının ÖTV oranları, hurda araçlara ilişkin ÖTV indirim tutarları yeniden belirlendi.
53	02.05.2019	Değişken faiz oranı uygulanan bir yıldan uzun vadeli mevduat faizlerine ilişkin tevkifat oranı %0 (sıfır) olarak belirlendi.
52	18.04.2019	TÜBİTAK TEYDEB programlarında bazı yenilikler yapıldı.
51	18.04.2019	1501 Sanayi Ar-Ge Destek Programına artık yalnızca KOBİ'ler başvurabilecek
50	15.04.2019	Kara taşıtı imalatçıları için geçerli olan, ilk dolum yağı ve akaryakıtla ilişkin ÖTV iade uygulamasının esasları belirlendi.
49	29.03.2019	Bazı vergi beyannamelerinin verilme süreleri değiştirildi.
48	28.03.2019	İkinci el taşıt ticareti yapan mükelleflere, binek otomobillerin alımında ödedikleri KDV'yi indirim hakkı tanındı.
47	26.03.2019	Bankaların, ihraç edip kendilerinin satın aldıkları varlığa dayalı menkul kıymetlerin dönemsel getirilerinden hesaplanması gereken BSMV'nin oranı % 1 olarak belirlendi.
46	25.03.2019	Son dönemdeki yasal düzenlemeler çerçevesinde KDV Genel Uygulama Tebliği'nde değişiklikler yapıldı.
45	25.03.2019	KDV, muhtasar, damga vergisi ve yıllık gelir vergisi beyannamelerinin verilme süreleri uzatıldı.

Vergi Takvimi

2019 Eylül ayı mali yükümlülükler takvimi

2 Eylül 2019 Pazartesi	Temmuz 2019 dönemine ait haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Diğer ücretlerin gelir vergisi 2. taksit ödemesi Temmuz 2019 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Temmuz 2019 ayına ait sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi
10 Eylül 2019 Salı	16-31 Ağustos 2019 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
16 Eylül 2019 Pazartesi	Ağustos 2019 dönemine ait özel tüketim vergisine tabi içecekler ve tütün mamullerine ilişkin ÖTV beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Eylül 2019 Cuma	Ağustos 2019 dönemi şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
23 Eylül 2019 Pazartesi	Ağustos 2019 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
25 Eylül 2019 Çarşamba	1-15 Eylül 2019 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Eylül 2019 Perşembe	Ağustos 2019 dönemine ait gelir ve kurumlar vergisi stopajının (muhtasar) beyanı ve ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait damga vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2019 dönemine ait katma değer vergisinin beyanı ve ödenmesi
30 Eylül 2019 Pazartesi	Ağustos 2019 dönemine ilişkin haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi Ağustos 2019 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) elektronik olarak gönderilmesi Ağustos 2019 dönemine ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2019 (Ücretler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
18.000 TL'ye kadar	% 15					
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	% 20					
148.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, fazlası	% 27					
148.000 TL'den fazlasının 148.000 TL'si için 36.260 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisi tarifesi- 2019 (Diğer gelirler)						
Gelir dilimi	Vergi oranı					
18.000 TL'ye kadar	% 15					
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	% 20					
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, fazlası	% 27					
98.000 TL'den fazlasının 98.000 TL'si için 22.760 TL, fazlası	% 35					
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)						
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)					
2017	14,00					
2018	16,00					
2019	19,00					
Engellilik indirimi (2019)						
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)					
Birinci derece engelliler için	1.200					
İkinci derece engelliler için	650					
Üçüncü derece engelliler için	290					
Asgari geçim indirimi-TL (2019)						
Eşin çalışma durumu	Çocuk sayısı					
	Yok	1	2	3	4	5 veya fazla
Çalışıyor	191,88	220,66	249,44	287,82	307,01	326,20
Çalışmıyor	230,26	259,04	287,82	326,20	326,20	326,20
Konut kira geliri istisnası						
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)					
2017	3.900					
2018	4.400					
2019	5.400					
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2017	11.000					
2018	12.000					
2019	14.800					
Arızî kazançlara ilişkin istisna						
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)					
2017	24.000					
2018	27.000					
2019	33.000					
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı						
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)					
01.01.2019 - 30.06.2019	6.017,60					
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86					

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
05.09.2018 - 30.06.2019	2,00
01.07.2019 tarihinden itibaren	2,50
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
06.09.2018 tarihinden itibaren	22
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2016	3,83
2017	14,47
2018	23,73
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2017	900
2018	1.000
2019	1.200

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2017	900
2018	1.000
2019	1.200
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 18,50
Avans işlemlerinde	% 19,50
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 19,50
Not: Bu oranlar 29.06.2018 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
Damga vergisi oran ve tutarları (2019)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	56,10 TL
Gelir tablosu	26,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	72,70 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	97,10 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	48,00 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	35,70 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2019)		
Evlatlıklar dahil fûrûğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	250.125 TL	
Fûrûğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	500.557 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	5.760 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	5.760 TL	
Vergi tarifesi (2019)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 290.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 700.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 1.500.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 2.700.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 5.190.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2019 - 31.12.2019 (TL)	
Brüt asgari ücret	2.558,40	
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	358,18	
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	25,58	
Gelir vergisi matrahı	2.174,64	
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	326,20	
Asgari geçim indirimi (Bekâr (-))	191,88	
Kesilecek gelir vergisi	134,32	
Damga vergisi (binde 7,59)	19,42	
Kesintiler toplamı	537,50	
Net asgari ücret	2.020,90	
Yıllık brüt asgari ücret		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2017	21.330,00	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2019-31.12.2019	2.558,40	19.188,00

Income Tax

Income tax tariffs- 2019 (Salaries)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 18.000	15 %					
For TRL 40.000; for the first TRL 18.000, TRL 2.700, for above	20 %					
For TRL 148.000; for the first TRL 40.000, TRL 7.100, for above	27 %					
For more than TRL 148.000, for TRL 148.000, TRL 36.260, for above	35 %					
Income tax tariffs- 2019 (Other income)						
Income bracket	Tax rate					
Up to TRL 18.000	15 %					
For TRL 40.000; for the first TRL 18.000, TRL 2.700, for above	20 %					
For TRL 98.000; for the first TRL 40.000, TRL 7.100, for above	27 %					
For more than TRL 98.000, for TRL 98.000, TRL 22.760, for above	35 %					
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)						
Year	Amount (TRL)					
2017	14,00					
2018	16,00					
2019	19,00					
Disability allowance (2019)						
Degree of disablement	Amount (TRL)					
For 1 st degree disabled	1.200					
For 2 nd degree disabled	650					
For 3 rd degree disabled	290					
Minimum living allowance-TRL (2019)						
Status of spouse	Number of children					
	No	1	2	3	4	5 or more
Employed	191,88	220,66	249,44	287,82	307,01	326,20
Unemployed	230,26	259,04	287,82	326,20	326,20	326,20
Exemption for house rental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2017	3.900					
2018	4.400					
2019	5.400					
Exemption in capital gains (Except securities)						
Year when the gain is derived	Amount (TRL)					
2017	11.000					
2018	12.000					
2019	14.800					
Exemption in incidental income						
Year when the income is derived	Amount (TRL)					
2017	24.000					
2018	27.000					
2019	33.000					
The upper limit of severance pay exempt from income tax						
Period	Amount (TRL)					
01.01.2019 - 30.06.2019	6.017,60					
01.07.2019 - 31.12.2019	6.379,86					

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
19.10.2010 - 04.09.2018	1,40
05.09.2018 - 30.06.2019	2,00
Since 01.07.2019	2,50
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 - 05.09.2018	12
Since 06.09.2018	22
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2016	3,83
2017	14,47
2018	23,73
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2017	900
2018	1.000
2019	1.200

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2017	900
2018	1.000
2019	1.200
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	18,50 %
In advance transactions	19,50 %
In rediscount transactions under TPL	19,50 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 29.06.2018.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2017	1.865.946,80
2018	2.135.949,30
2019	2.642.810,00
Stamp duty rates and amounts (2019)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 56,10
Income statement	TRL 26,90
Annual income tax return	TRL 72,70
Corporate tax return	TRL 97,10
Value added tax and withholding tax returns	TRL 48,00
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 35,70

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2019)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 250.125	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 500.557	
For transfers conducted without any consideration	TRL 5.760	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 5.760	
Tax tariff (2019)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 290.000	1 %	10 %
For the next TRL 700.000	3 %	15 %
For the next TRL 1.500.000	5 %	20 %
For the next TRL 2.700.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 5.190.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings		
Payments / withholdings	01.01.2019 - 31.12.2019 (TRL)	
Gross minimum wage	2.558,40	
Social security premium employee's contribution (14 %)	358,18	
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	25,58	
Income tax base	2.174,64	
Income tax calculated (15 %)	326,20	
Minimum living allowance (Single) (-)	191,88	
Income tax to be withheld	134,32	
Stamp duty (7,59 per thousand)	19,42	
Total withholdings	537,50	
Net minimum wage	2.020,90	
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2017	21.330,00	
2018	24.354,00	
2019	30.700,80	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2019-31.12.2019	2.558,40	19.188,00

EY Hakkında

EY bağımsız denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Anlayışımız ve kaliteli hizmetlerimiz dünya ekonomisi ve sermaye piyasalarında güvenin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. EY, güçlü yönetim ekibiyle tüm paydaş gruplarına verdiği sözleri yerine getirmekte ve bu şekilde çalışanları, müşterileri ve içinde yer aldığı diğer çevreler için daha iyi bir çalışma hayatı oluşturulmasında önemli bir rol üstlenmektedir.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret ediniz.

EY'nin sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. EY olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 140'tan fazla ülkedeki 32,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

© 2019 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye